# Altın Hesabı Rehninde Özel Satış

| MAHKEME | KARAR TARİHİ | SONUÇ |
|---|---|---|
| Yargıtay 11. Hukuk Dairesi | 24.11.2025 | Onama |

| ESAS NO | KARAR NO | İLGİLİ HÜKÜMLER |
|---|---|---|
| 2025/2293 | 2025/6973 | TMK 949, TMK 965, HMK 353/1-b, HMK 370/1 |

ÖZET

Şirket kredisine teminat olarak rehnedilen altın hesabının, sözleşmedeki yetkiye dayanılarak İİK yoluna başvurulmadan piyasa rayicinden paraya çevrilip borca mahsubu lex commissoria yasağına aykırı görülmedi; altının güncel karşılığını isteyen rehin verenin davasının reddi onandı.

**Bu kararın özeti ve değerlendirmesi**
savun.av.tr/altin-hesabi-rehninde-ozel-paraya-cevirme-2025-6973/ →

## Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2025/2293 E. , 2025/6973 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 13. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2022/1223 Esas, 2025/166 Karar

HÜKÜM : Esastan ret

İLK DERECE MAHKEMESİ : İstanbul 14. Asliye Ticaret Mahkemesi

SAYISI : 2020/523 E., 2022/37 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

KARAR

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; ... Belediye Başkanlığınca yapılan ihaleye teminat teşkil etmek üzere dava dışı ... Orman Ür. Gıda San. ve Dış Tic. Ltd. Şti. tarafından davalı bankaca tanzim edilen 30.04.2015 tarihine kadar geçerli, 115.000,00 TL bedelli teminat mektubu verildiğini, anılan teminat mektubu karşılığı olarak davalı banka tarafından müvekkilinin 1 kg 614 gr altın bulunan hesabına bloke konulduğunu, davalı bankaca verilen teminat mektubu süresi içinde nakde çevrilmediği gibi süresinin geçmiş olması nedeniyle geçerliliğini yitirdiğini, teminat mektubu ile ilgili risk ortadan kalkmış olmasına rağmen davalı bankanın müvekkilinin hesabına koyduğu blokeyi çözmediğini ve müvekkilinin hesabındaki mevcudu da ödemediğini ileri sürerek müvekkiline ait 1 kg 614 gr altının dava tarihindeki TL karşılığının dava tarihinden itibaren işleyecek ticari faizi ile birlikte müvekkiline ödenmesine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; müvekkili banka ile dava dışı ... Orman Ürn. Gıda San. ve Dış Tic. Ltd. Şti. arasında akdedilen genel kredi sözleşmesi (GKS) uyarıca nakit ve gayrinakit kredi kullandırıldığını, davacı ile dava dışı borçlunun bankadan kullandığı kredi borçları sebebiyle doğmuş ve doğacak her türlü nakdi ve gayri nakdi kredi borç ve yükümlülüklerinin teminatını teşkil etmek üzere 02.01.2014 tarihinde rehin sözleşmesi imzalandığını, davacının bu mezkur rehin sözleşmesine istinaden 1.563,96 gr ve 68,36 gr altın hesabını müvekkili bankaya rehin verdiğini, dava dışı kredi borçlusu borcunu ödemeyince müvekkilinin hesap kat ihtarnamesini keşide ettiğini, ihtarname tarihi itibariyle dava dışı şirketin 586.430,20 TL nakit ve 115.000,00 TL mer'i teminat mektubundan kaynaklı gayri nakit borcu bulunduğunu, müvekkilinin belirtilen kredi borçları ödenmeyince 2016 yılı Ağustos ayında rehin konusu altın hesabını TL'ye çevirerek kredi borcuna mahsup ettiğini, rehin sözleşmesi hükümlerinde müvekkilinin rehne konu altınları paraya çevirip kredi hesabına mahsup etmeye yetkili kılındığını, Düzce 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2015/219 E. sayılı dosyası üzerinden verilen tedbir kararı ile mektubun tazmini engellendiği için zamanaşımı süresinin durduğunu, teminat mektubunun hükümsüzlüğüne ilişkin bir kararın sunulmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacının hesabındaki altınını 02.02.2014 tarihli Mevduat ve Altın Hesabı Rehni sözleşmesi ile ... Orman Ür. Gıda San. ve Dış Tic. Ltd. Şti'nin kullanacağı krediler için teminat verdiği, bilirkişi incelemesi ile sabit olduğu üzere kredi lehdarı şirketin hesap kat tarihi itibariyle olan 586.430,20 TL borçtan mahsubu sonrası kalan bir altın olmadığı, teminat mektubu riskinin sona erdiği iddiası açısından ise sona ermiş olsa dahi toplam 586.430,20 TL borç ve altının nakde çevrildiği 203.942,06 TL'ye göre bu iddianın davayı etkilemeyeceği, bilirkişi 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun (TMK) 965. maddesindeki "Borç vadesinde ödenmezse, ödünç veren, borçluya önceden noter aracılığı ile borcunu ödemesini ihtar ettikten sonra rehni icra yoluyla paraya çevirtebilir." düzenlemesinin olaya uygulanması gerektiği yönünde görüş belirtmiş ise de söz konusu maddenin "Rehin Karşılığında Ödünç Verme İşi İle Uğraşanlar" başlığı altında rehincileri düzenlediği, dava konusu uyuşmazlığa uygulanamayacağı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, hüküm, davacı vekilince istinaf edilmiştir.

IV. İSTİNAF

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile, taraflar arasında iki adet 02.01.2014 tarihli mevduat ve altın hesap rehni sözleşmesinin imzalandığı, sözleşmeler ile davacı rehin borçlusunun davalı rehin alacaklısı banka nezdindeki hesaplarında bulunan 68.36 gram ve 1563.96 gram altın karşılığı mevduatını tüm fer'ileri ile birlikte 750.000,00 TL'ye kadar veya karşılığı yabancı paraya tekabül eden kısmını, dava dışı ...Orman Ürün Gıda San ve Dış Tic. Ltd. Şti. ile davalı arasında imzalanan 08.05.2013 tarihli, GKS uyarınca doğmuş ve doğacak, borçlarının teminatını teşkil etmek üzere 1. derecede davalı bankaya rehnettiği, rehin sözleşmesinin 2. maddesi ile "dava dışı şirketin borçlarını zamanında ve tam olarak ödememesi halinde bankanın, herhangi bir yasal işleme ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun (İİK) menkul rehninin paraya çevrilmesi yoluna başvurmaksızın, rehinli hesapta bulunan rehne konu altınları doğrudan doğruya veya piyasa rayici üzerinden piyasada paraya çevirmeye, bu suretle elde edilecek satış bedellerinin teminat altına alınmış borçlarından farklı bir para cinsi üzerinden olması halinde, rehin alacaklısının işlem tarihinde uyguladığı ... A.Ş. serbest piyasa efektif döviz kurundan teminat altına alınmış borçların para cinsine çevirmek suretiyle rehinli hesabı ve rehinli hesapta bulunan rehne konu altınları 1. maddede belirtilen alacaklara mahsuba ve alacağını bu rehinden karşılamaya yetkili olduğunu" kabul ettikleri, mahkemece alınan bilirkişi raporu ile davalı banka tarafından 08.05.2013 tarihli kredi sözleşmesi kapsamında dava dışı şirkete kullandırılan kredinin 11.03.2015 tarihi itibariyle kat edildiği, bu tarih itibariyle dava dışı şirketin 586.430,20 TL nakdi ve 115.000,00 TL teminat mektubu bedeli ile 66.000,00 TL çek taahhüt bedelinden oluşan gayri nakdi borcunun bulunduğu, kat ihtarına rağmen dava dışı şirketin verilen süre içerisinde borcunu ödemediği, davalı bankanın dava dışı şirket aleyhine icra takibi başlattığı ve rehin sözleşmesine konu 1.632,32 gram altını 22.08.2016 tarihinde 1 gr/TL fiyatı 124,94 TL üzerinden 203.942,06 TL olarak paraya çevirmek suretiyle dava dışı şirketten olan alacağından mahsup ettiğinin tespit edildiği, davacının rehin sözleşmesinde dava dışı şirketin 08.05.2013 tarihli GKS uyarınca kullandığı krediler nedeniyle davalı bankanın doğmuş ve doğacak nakdi ve gayri nakdi tüm alacakları için rehin verdiğini açıkça kabul ettiği, sözleşmede rehnin kapsamının açık ve anlaşılır şekilde yazıldığı, davacının sözleşme ile ilgili hata hükümlerine dayalı olarak bir iptal davası açmadığı ve imzalamış olduğu sözleşme ile bağlı olduğu, taraflar arasında imzalanan rehin sözleşmesinde, dava dışı şirketin borcunu vadesinde ödememesi halinde rehin konusu olan davacıya ait altın hesabının mülkiyetinin doğrudan davalı bankaya geçeceğine dair bir düzenleme olmadığı, sözleşme ile davalı bankaya rehin konusunu, İİK'da düzenlenen taşınır rehinin paraya çevrilmesi yolu ile takip yollarına başvurmaksızın piyasa rayici üzerinden paraya çevirme, yani özel yoldan paraya çevirme yetkisi verildiği, altının ya da altın hesabının paraya çevrilmesi şekle tabi bir işlem olmadığından satışının yapılabilmesi için mülkiyetinin davalıya geçirilmesine, davalıda olmasına gerek bulunmadığı, bu itibarla taraflar arasındaki rehin sözleşmesinde yer alan düzenlemenin lex commissoria yasağı kapsamında kalmadığı, TMK'da taşınır rehnin paraya çevrilme şekli konusunda İİK'da yer alan takip yollarına başvurulacağına dair emredici bir düzenleme bulunmadığından taraflar arasındaki sözleşme hükmünün geçerli olduğu, davacının, okuyarak imzaladığı bir sözleşmenin içeriğini bilmemesi, sözleşmenin kapsamından haberdar olmamasının mümkün görülmediği, davacı sözleşme ile ilgili iradesinin sakatlandığından bahisle iptal yoluna gitmediğinden sözleşmenin ayakta ve taraflar için bağlayıcı olduğu, yasal vekâlet ücretinin

davacıya yükletilmesinde bir isabetsizlik bulunmadığı gerekçesiyle davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiş, hüküm, davacı vekilince temyiz edilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Dava ve Hukuki Nitelendirme

Dava, mevduat ve altın hesap rehni sözleşmesi uyarınca altın hesabı üzerine konulan rehnin kaldırılması ile dava tarihindeki karşılığının ödenmesi istemine ilişkindir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Yapılan yargılama ve saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kuralları gözetildiğinde İlk Derece Mahkemesince verilen kararda bir isabetsizlik olmadığının anlaşılmasına göre yapılan istinaf başvurusunun 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 353/1-b(1) hükmü uyarınca Bölge Adliye Mahkemesince esastan reddine ilişkin kararın usul ve yasaya uygun olduğu kanısına varıldığından Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.

VI. SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın HMK'nın 370/1 hükmü uyarınca ONANMASINA, aynı Kanun'un 372. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, temyiz harcı peşin alındığından başkaca harç alınmasına mahal olmadığına, 24.11.2025 tarihinde kesin olarak oy birliğiyle karar verildi.